

Foto: Foto Peter Nolbrant.

Lokal åtgärdsplan

En lokal åtgärdsplan är ett verktyg som beskriver vilka åtgärder som behöver göras för att förbättra vattnen inom ett mindre geografiskt område, exempelvis inom ett avrinningsområde eller del avrinningsområde. Att ta fram en åtgärdsplan är ett viktigt steg på vägen för att få till nödvändiga förbättringar för vattenmiljöerna och den kan också tala om vad som ska tas tag i först. En lokalt beslutad åtgärdsplan kan också vara ett viktigt underlag när ni ska söka pengar för utrednings- och åtgärdsinsatser.

Initiativet till att ta fram en lokal åtgärdsplan kan med fördel komma från ett vattenråd eller en kommun. Arbetet med att ta fram planen bör ske i samarbete mellan vattenrådet, berörda markägare, andra verksamhetsutövare, kommuner och länsstyrelse. Nyttan av en lokal åtgärdsplan ökar ifall den är tidigt förankrad med markägare, lokala beslutsfattare och de som berörs av de konkreta åtgärderna.

Tid

4-40 timmar.

Antal

10-40 personer.

Hur

1. Det är viktigt att det finns en utsedd ansvarig eller arbetsgrupp som samordnar arbetet med planen och åtgärderna.
2. Engagerade och delaktiga markägare eller föreningar som medverkar i arbetet kommer att göra det möjligt att genomföra betydligt fler åtgärder.
3. För att få hjälp med en del av arbetet kan det läggas ut som uppdrag till en konsult.

Åtgärder och uppföljning

4. Lyft frågan till länsstyrelsen och kommunen för att få stöd.
5. Undersök möjligheterna om en åtgärdsplan kan ingå som en del av berörda kommuners översiktsplanering.
6. Använd den samlade kompetensen i vattenrådet.
7. En åtgärdsplan kan göras för ett helt eller del av ett avrinningsområde. Hur omfattande eller detaljerad en åtgärdsplan är kan variera men det är viktigt att planen tas fram i en arbetsprocess tillsammans med de som kommer beröras av åtgärderna.
8. Det kan vara en fördel att börja med att göra en plan för ett område där ni i förväg vet att det finns goda förutsättningar för att få saker genomförda.
9. Delaktighet, öppenhet och kommunikation är saker som tar tid men som är nödvändiga grundstenar för bra åtgärder som kan bli positiva exempel och som engagerar och sprider ringar på vattnet.
10. Det är bra att börja med att sammanställa tidigare undersökningar och rapporter där ni få mer information om området (Se verktyget Kunskapsbibliotek nr. B15). Därefter är det bra att inleda arbetet med en bildpresentation över avrinningsområdet där ni visar på kända värdefulla tillgångar och problem. Det bör främst bygga på foton och kartor.
11. Koppla även till många nyttor som grön infrastruktur, dricksvatten, livsmedel, rekreation, landskapet vattenhållande förmåga, biologisk mångfald och kulturhistoria.
12. Sök gärna finansiering för arbetet med en åtgärdsplan och åtgärdsgenomförande från olika håll samtidigt, det ökar möjligheterna.

Vad behövs?

- En samordnare och som helst har erfarenhet av lokala åtgärdsplaner.
- En miljökonsult kan behövas för att göra sammanställningar och kanske en del inventeringar.

Att tänka på

- Delaktighet och intresse från markägare och verksamhetsutövare är grundläggande.
- Koppla till Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram och andra regionala åtgärdsprogram.

Läs mer

- Exempel på lokal åtgärdsplan för kustvattnet i Västerviks kommun
<https://www.vastervik.se/globalassets/trafik-och-infrastruktur/lokal-atgardsplan-antaget.pdf>
- Underlaget Samlad Åtgärdsplan Vatten (SÅV) från Länsstyrelsen Jönköping
<https://www.samladatgardsplanvatten.se>
- För att ta del av fler exempel på lokala åtgärdsplaner, lyft frågan till kontaktpersonen från länsstyrelsen i vattenrådet eller kontakta Vattenmyndigheten.